

10 ශ්‍රේණිය

ද්‍රවස්ථිති පීඩනය සහ එහි
යෙදීම්

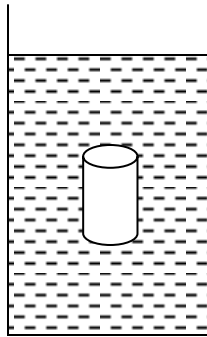
03 - ඉතිලිම

ඕනෑම වස්තුවක ස්කන්ධය කෙරෙහි ගුරුත්වාකර්ෂණ බලය ක්‍රියාත්මකවීම හේතුවෙන් බර නම් වූ බලයක් පහළට ක්‍රියා කරයි.

වස්තුව ඝන පෘෂ්ඨයක් මත තබා ඇත්නම් ඇති කෙරෙන තොරපුම් බලයට ප්‍රතිවිච්ඡේද්‍යව ස්පර්ශ පෘෂ්ඨයෙන් ඇතිවන්නා ප්‍රතික්‍රියා බලයක් ඉහළට ක්‍රියා කරයි.

වස්තුව ද්‍රව හෝ වායු මාධ්‍යයක (තරලයක) තබා ඇත්නම් තරලය මගින් උඩුකුරු තොරපුම් බලයක් ඉහළට ක්‍රියාකරයි.

01. සර්ව සම වූ කුඩා ප්ලාස්ටික් බෝතල් දෙකකට වාතය හා වැලි පුරවා ජල බඳුනක් මධ්‍යයේ තබා අන හැරිය විට සිදුවිය හැකි නිරීක්ෂණ සඳහන් කරන්න.



- එම නිරීක්ෂණය සිදුවිය හැකි ආකාරය සරලව පැහැදිලි කරන්න.

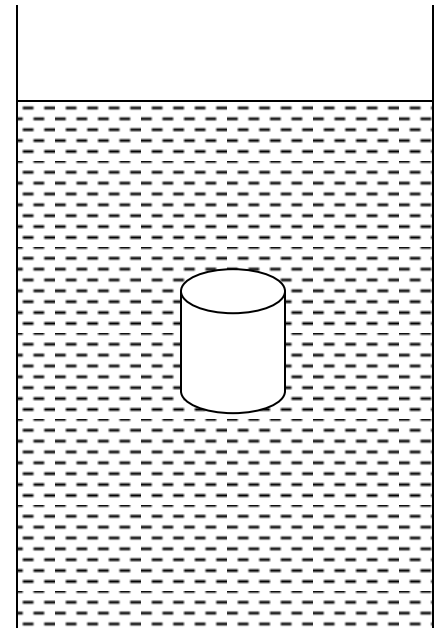
a. ද්‍රව්‍යය : වැලි

නිරීක්ෂණය:

ප්ලාස්ටික් බෝතලය ජල බඳුනේ පහළට ගමන් කරයි.

ප්ලාස්ටික් බෝතලයෙන් පහළට
ක්‍රියාකරන බලය (බර)

ජලයෙන් ඉහළට ක්‍රියාකරන බලය
(උඩුකුරු තෙරපුම් බලය) ට වඩා වැඩි
නිසා සම්ප්‍රයුක්ත බලය පහළට ක්‍රියා
කරයි.



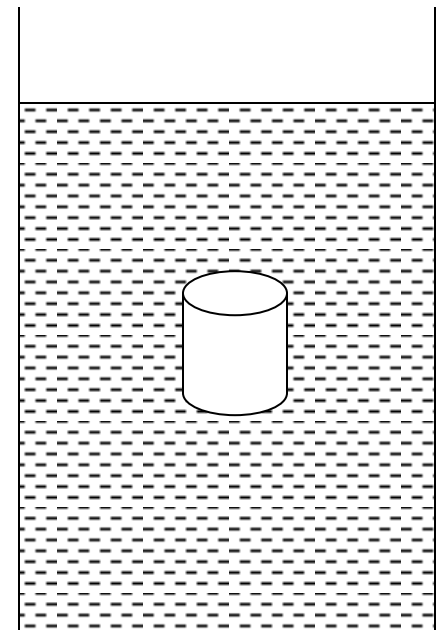
b. ද්‍රව්‍යය :වාතය

නිරීක්ෂණය:

ප්ලාස්ටික් බෝතලය ජල බඳුනේ ඉහළට ගමන් කරයි.

ප්ලාස්ටික් බෝතලයෙන් පහළට
ක්‍රියාකරන බලය (බර)

ජලයෙන් ඉහළට ක්‍රියාකරන බලය
(උඩුකුරු තෙරපුම් බලය) ට වඩා අඩු
නිසා සම්ප්‍රයුක්ත බලය ඉහළට ක්‍රියා
කරයි.



- වස්තුවක් වාතයේ දී පෙන්වන බර
සත්‍ය බර ලෙසත් ,
- වස්තුවක් ද්‍රවයක් තුළ ඇතිවන දී
පෙන්වන බර
දෘශ්‍ය බර ලෙසත් ,
හඳුන්වනු ලබයි.

02. රූපයේ ආකාරයට නිව්ටන් දුනු තරාදියකින් එල්ලා ඇති වස්තුවකට යටින් අත තබා ක්‍රමයෙන් අත ඉහළට ගෙන එන විට,

i. නිව්ටන් තරාදියේ පාඨාංකය වෙනස්වීම පිළිබඳ නිරීක්ෂණය කුමක් ද?

පාඨාංකය ක්‍රමයෙන් අඩුවේ.

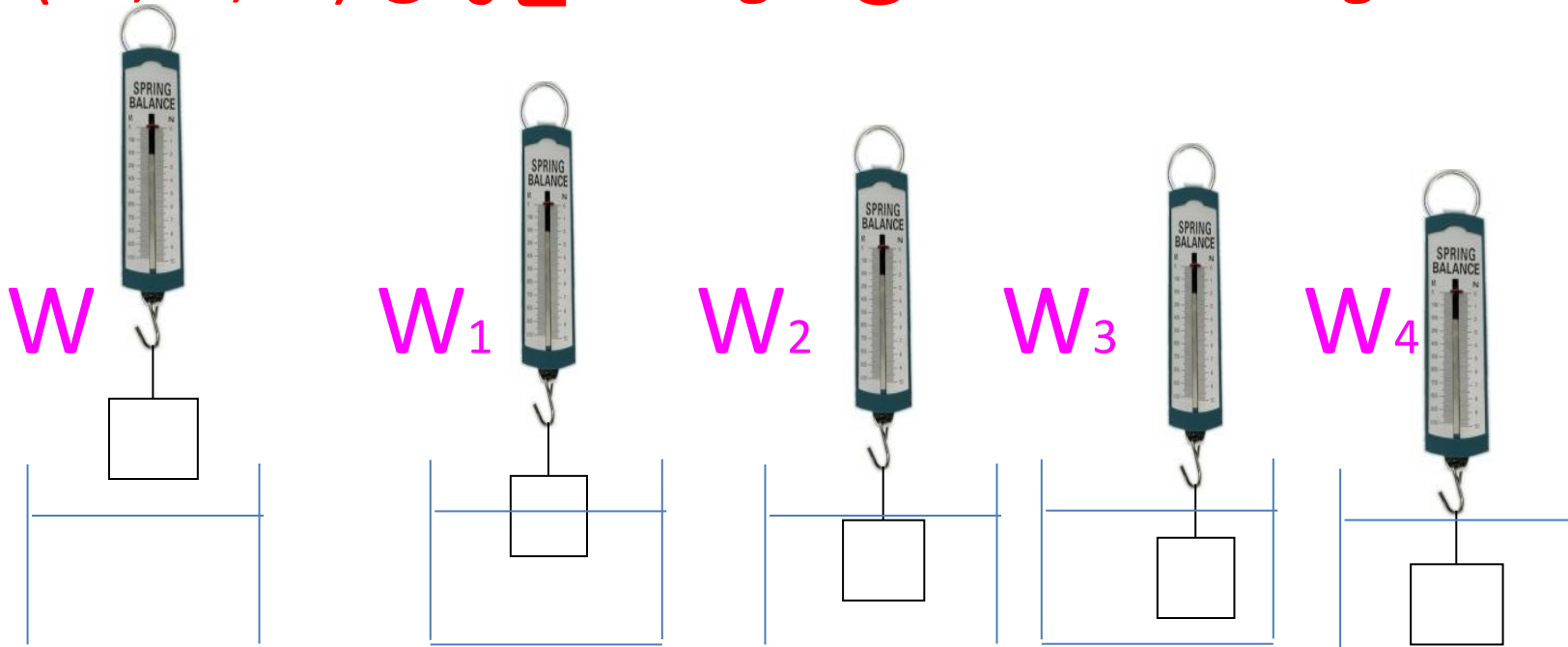


ii. නිරීක්ෂණයට හේතුව සරලව පහදන්න.

- නිව්ටන් තරාදියේ පාඨාංකයෙන් පෙන්නුමෙන් එල්ලා ඇති වස්තුව ගුරුත්වය දෙසට ඇද ගන්නා බලය යි.
- අත තබා ඉහළට බලයක් යෙදූ විට නිව්ටන් තරාදියේ පාඨාංකයෙන් පෙන්නුමෙන් එම බල දෙකෙහි සම්ප්‍රයුක්ත බලය යි.



03. වස්තුවක් නිව්ටන් තරාදියකින් එල්ලා ඇති විට දැක්වූ බර W නම් වස්තුව ක්‍රමයෙන් ජලයේ ගිල්වන අවස්ථාවේ දී පෙන්වන බර අතර සම්බන්ධතාවය ($<$, $>$, $=$) ලකුණු යොදා ප්‍රකාශනයකින් දක්වන්න.



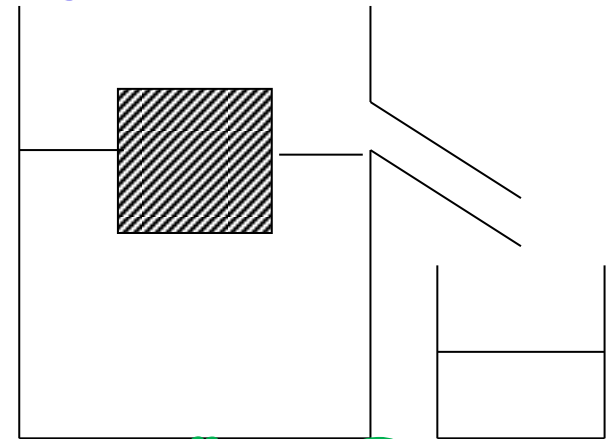
$$W > W_1 > W_2 = W_3 > W_4 = 0$$

- ස්කන්ධ අසමාන වස්තු තුනක් පහත ආකාරයට ප්ලාස්ටික් ගිල්වූ විට පහත a, b, සහ c ප්‍රකාශවලින් දක්වන සම්බන්ධතාවයන් කුමන ආකාරයක වේ දැයි සඳහන් කරන්න.
- a. විස්ථාපනය වන තරල පරිමාව හා වස්තුවේ පරිමාව
- b. විස්ථාපනය වන තරලයේ ඛර හා උඩුකුරු තෙරපුම
- c. විස්ථාපනය වන තරලයේ ඛර හා වස්තුවේ ඛර

i. වස්තුව අර්ධ වශයෙන් ගිලී පාවෙන විට

a. විස්ථාපනය වන තරල පරිමාව හා වස්තුවේ පරිමාව අතර සම්බන්ධතාවය කුමක් ද?

01.විස්ථාපනය වන තරල පරිමාව වස්තුවේ පරිමාවට වඩා අඩුය.



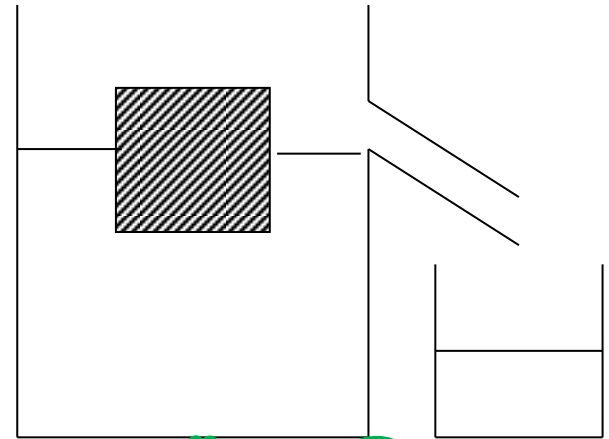
02.විස්ථාපනය වන තරල පරිමාව වස්තුවේ පරිමාවට සමානය

03.විස්ථාපනය වන තරල පරිමාව වස්තුවේ පරිමාවට වඩා වැඩිය

i. වස්තුව අර්ධ වශයෙන් ගිලී පාවෙන විට

a. විස්ථාපනය වන තරල පරිමාව හා වස්තුවේ පරිමාව අතර සම්බන්ධතාවය කුමක් ද?

01.විස්ථාපනය වන තරල පරිමාව වස්තුවේ පරිමාවට වඩා අඩුය.



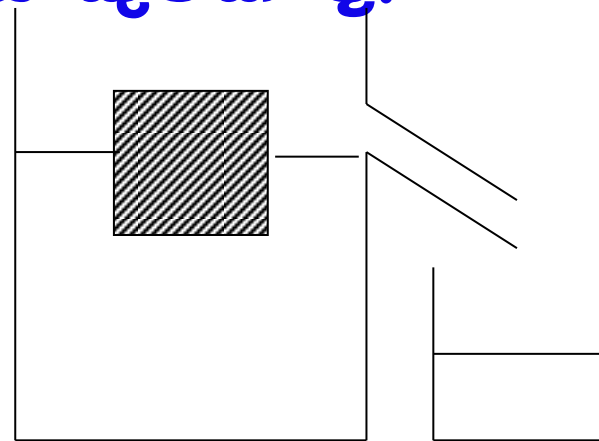
02.විස්ථාපනය වන තරල පරිමාව වස්තුවේ පරිමාවට සමානය

03.විස්ථාපනය වන තරල පරිමාව වස්තුවේ පරිමාවට වඩා වැඩිය

i. වස්තුව අර්ධ වශයෙන් ගිලී පාවෙන විට

b. විස්ථාපනය වන තරලයේ ඛර හා උඩුකුරු
තෙරපුම අතර සම්බන්ධතාවය කුමක් ද?

01. විස්ථාපනය වන තරලයේ
ඛර උඩුකුරු තෙරපුමට වඩා
අඩුය.



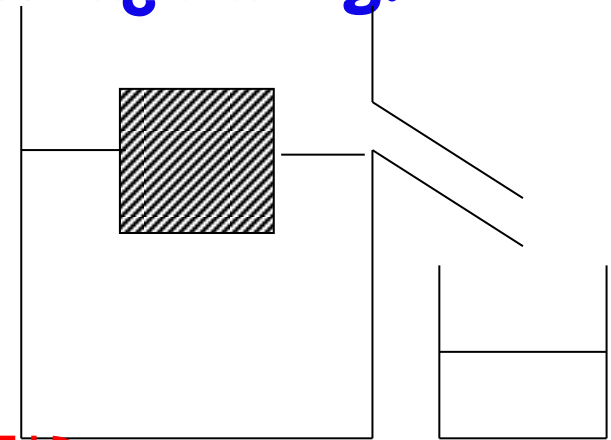
02. විස්ථාපනය වන තරලයේ ඛර
උඩුකුරු තෙරපුමට සමානය.

03. විස්ථාපනය වන තරලයේ ඛර උඩුකුරු
තෙරපුමට වඩා වැඩිය.

i. වස්තුව අර්ධ වශයෙන් ගිලී පාවෙන විට

b. විස්ථාපනය වන තරලයේ ඛර හා උඩුකුරු
තෙරපුම අතර සම්බන්ධතාවය කුමක් ද?

01. විස්ථාපනය වන තරලයේ
ඛර උඩුකුරු තෙරපුමට වඩා
අඩුය.



02. විස්ථාපනය වන තරලයේ ඛර
උඩුකුරු තෙරපුමට සමානය.

03. විස්ථාපනය වන තරලයේ ඛර උඩුකුරු
තෙරපුමට වඩා වැඩිය.

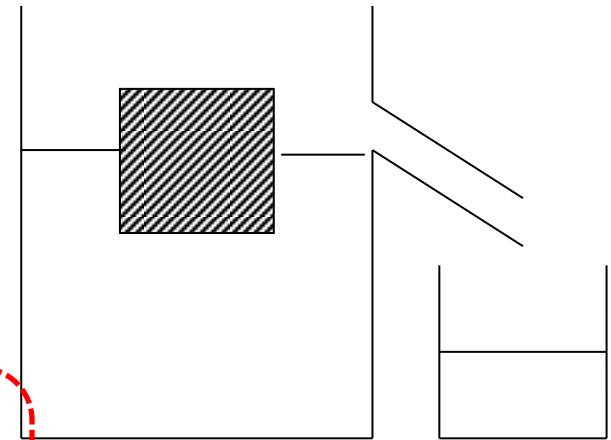
i. වස්තුව අර්ධ වශයෙන් ගිලී පාවෙන විට

c. විස්ථාපනය වන තරලයේ ඛර හා වස්තුවේ ඛර අතර සම්බන්ධතාවය කුමක් ද?

01. විස්ථාපනය වන තරලයේ ඛර වස්තුවේ ඛරට වඩා අඩුය.

02. විස්ථාපනය වන තරලයේ ඛර වස්තුවේ ඛරට සමානය.

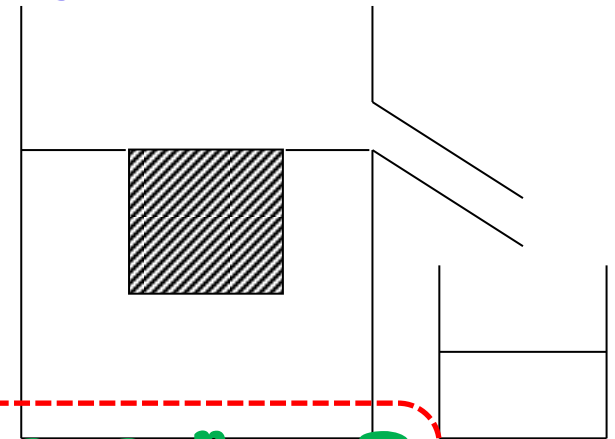
03. විස්ථාපනය වන තරලයේ ඛර වස්තුවේ ඛරට වඩා වැඩිය.



ii. වස්තුව පූර්ණ වශයෙන් ගිලී පාවෙන විට

a. විස්ථාපනය වන තරල පරිමාව හා වස්තුවේ පරිමාව අතර සම්බන්ධතාවය කුමක් ද?

01.විස්ථාපනය වන තරල පරිමාව වස්තුවේ පරිමාවට වඩා අඩුය.



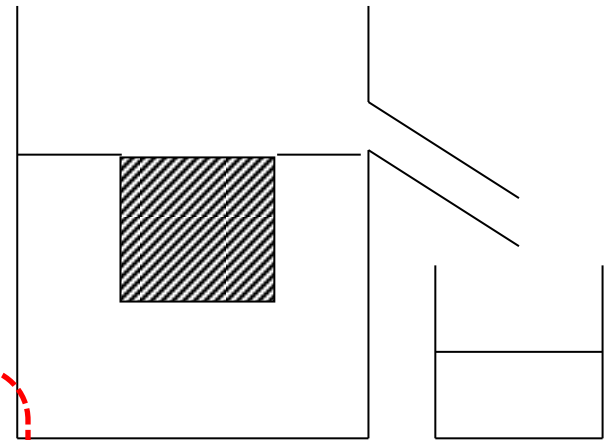
02.විස්ථාපනය වන තරල පරිමාව වස්තුවේ පරිමාවට සමානය

03.විස්ථාපනය වන තරල පරිමාව වස්තුවේ පරිමාවට වඩා වැඩිය

ii. වස්තුව සූර්යා වශයෙන් ගිලී පාවෙන විට

b. විස්ථාපනය වන තරලයේ ඛර හා උඩුකුරු
තෙරපුම අතර සම්බන්ධතාවය කුමක් ද?

01.විස්ථාපනය වන තරලයේ
ඛර උඩුකුරු තෙරපුමට වඩා
අඩුය.



02.විස්ථාපනය වන තරලයේ ඛර
උඩුකුරු තෙරපුමට සමානය.

03.විස්ථාපනය වන තරලයේ ඛර උඩුකුරු
තෙරපුමට වඩා වැඩිය.

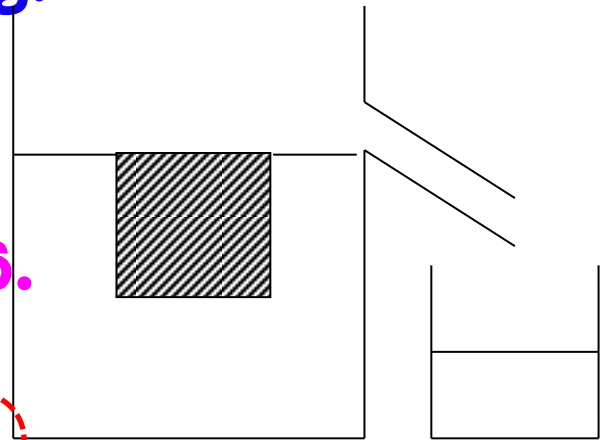
ii. වස්තුව සූර්යා වශයෙන් ගිලී පාවෙන විට

c. විස්ථාපනය වන තරලයේ ඛර හා වස්තුවේ ඛර අතර සම්බන්ධතාවය කුමක් ද?

01.විස්ථාපනය වන තරලයේ ඛර වස්තුවේ ඛරට වඩා අඩුය.

02.විස්ථාපනය වන තරලයේ ඛර වස්තුවේ ඛරට සමානය.

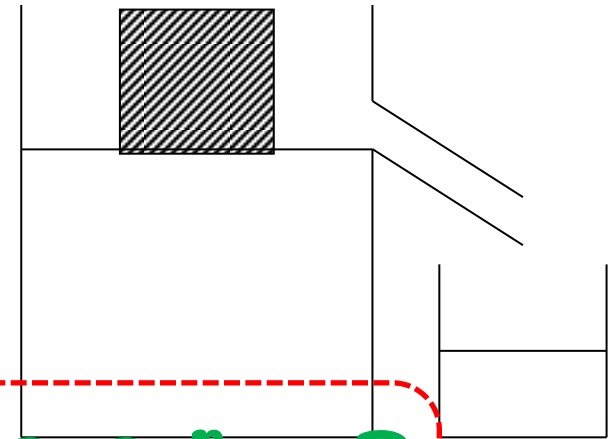
03.විස්ථාපනය වන තරලයේ ඛර වස්තුවේ ඛරට වඩා වැඩිය.



iii. වස්තුව ද්‍රවය තුළට ගිලෙමින් පවතින විට

a. විස්ථාපනය වන තරල පරිමාව හා වස්තුවේ පරිමාව අතර සම්බන්ධතාවය කුමක් ද?

01. විස්ථාපනය වන තරල පරිමාව වස්තුවේ පරිමාවට වඩා අඩුය.



02. විස්ථාපනය වන තරල පරිමාව වස්තුවේ පරිමාවට සමානය

03. විස්ථාපනය වන තරල පරිමාව වස්තුවේ පරිමාවට වඩා වැඩිය

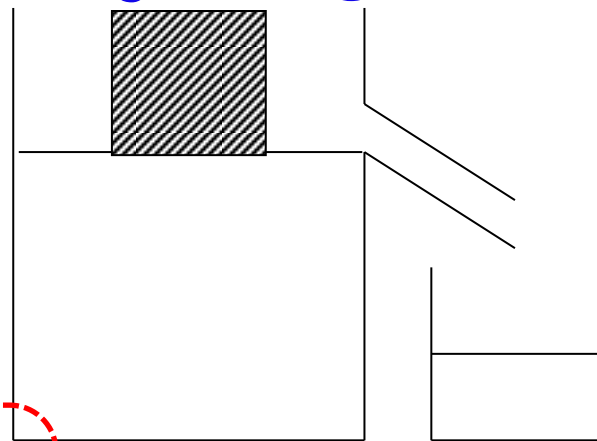
iii. වස්තුව ද්‍රවය තුළට ගිලෙමින් පවතින විට

b. විස්ථාපනය වන තරලයේ ඛර හා උඩුකුරු
තෙරපුම අතර සම්බන්ධතාවය කුමක් ද?

01.විස්ථාපනය වන තරලයේ
ඛර උඩුකුරු තෙරපුමට වඩා
අඩුය.

02.විස්ථාපනය වන තරලයේ ඛර
උඩුකුරු තෙරපුමට සමානය.

03.විස්ථාපනය වන තරලයේ ඛර උඩුකුරු
තෙරපුමට වඩා වැඩිය.



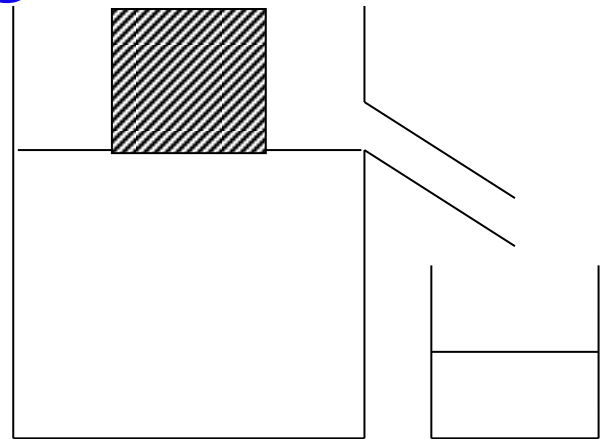
iii. චස්තුව ද්‍රවය තුළට ගිලෙමින් පවතින විට

c. විස්ථාපනය වන තරලයේ ඛර හා චස්තුවේ ඛර අතර සම්බන්ධතාවය කුමක් ද?

01. විස්ථාපනය වන තරලයේ ඛර චස්තුවේ ඛරට වඩා අඩුය.

02. විස්ථාපනය වන තරලයේ ඛර චස්තුවේ ඛරට සමානය.

03. විස්ථාපනය වන තරලයේ ඛර චස්තුවේ ඛරට වඩා වැඩිය.



**ඉහත ක්‍රියාකාරකම්වලට අනුව
සෑම අවස්ථාවේදීම**

**විස්ථාපිත තරලයේ ඔර
උඩුකුරු තෙරපුමට
සමාන වේ.**

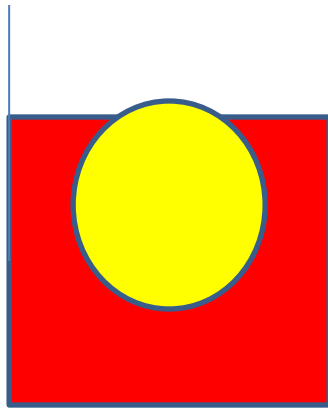
i. ආකිමිඩීස් නියමය සඳහන් කරන්න.

වස්තුවක් පූර්ණ වශයෙන් හෝ අර්ධ වශයෙන්
නිශ්චල තරලයක ගිලී පවතින විට

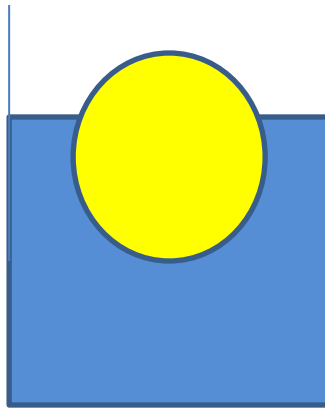
එය මත ක්‍රියාකරන උඩුකුරු තෙරපුම විස්ථාපිත
තරලයේ ඔරට සමාන වේ.

ii. එකම වස්තුවක් විවිධ ද්‍රව තුළ ගිල්වනු ලැබූ විට,

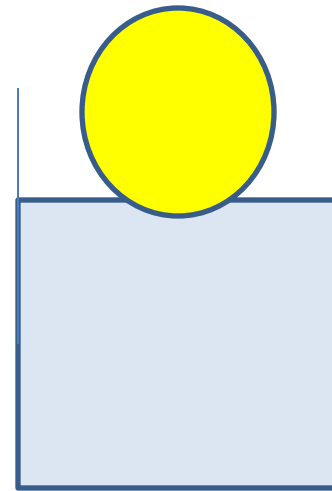
a. ද්‍රවයේ ඝනත්වය වැඩිවන විට ඇති කෙරෙන
උඩුකුරු තෙරපුම අඩුවේ ද? වැඩිවේ ද?
නැතහොත් සමාන වේ ද?



හූම්තෙල්



ජලය

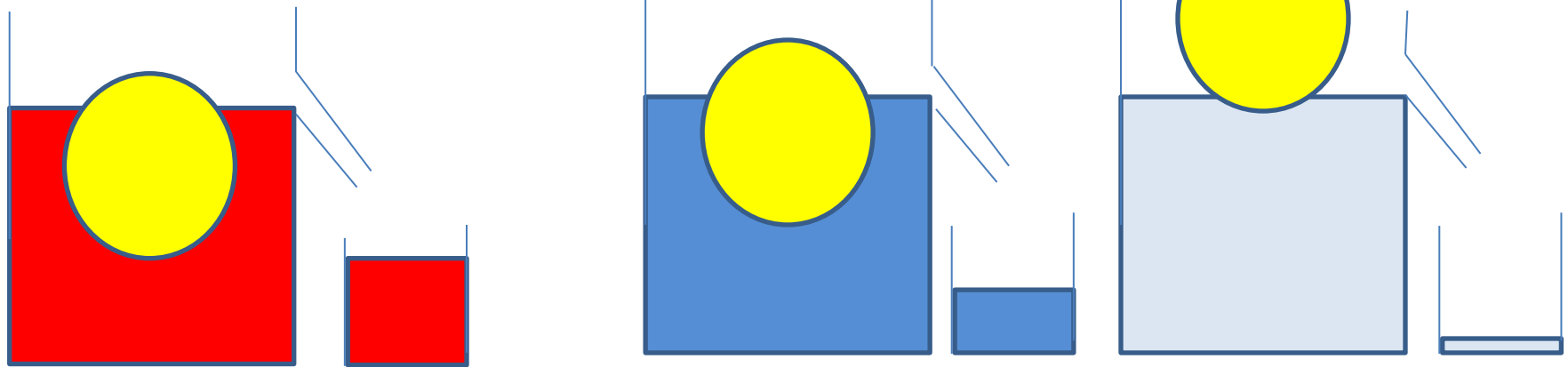


රසදිය

උඩුකුරු තෙරපුම වැඩිවේ.

ii. එකම වස්තුවක් විවිධ ද්‍රව තුළ ගිල්වනු ලැබූ විට,

b. ද්‍රවවල ඝනත්වය වැඩි වන විට විස්ථාපනය වන තරල පරිමාව අඩුවේ ද? වැඩිවේ ද? නැතහොත් සමාන වේ ද?



තුම්තෙල්

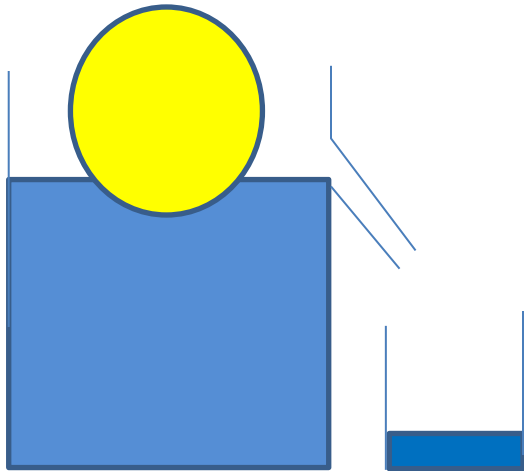
ජලය

රසදිය

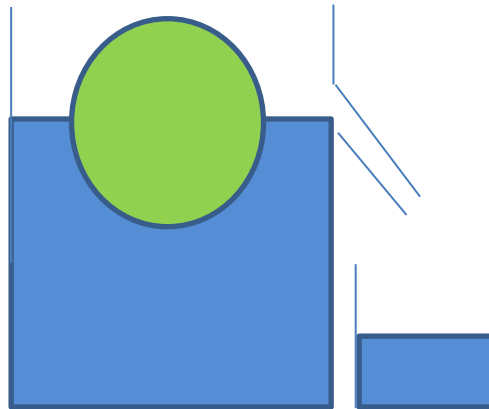
විස්ථාපනය වන තරල පරිමාව අඩුවේ.

ii. විවිධ වස්තු එකම ද්‍රවයේ ගිලෙන පරිමාව වැඩි වන විට ඇති කෙරෙන උඩුකුරු තෙරපුම අඩුවේ ද? වැඩිවේ ද, හැතහොත් සමාන වේ ද?

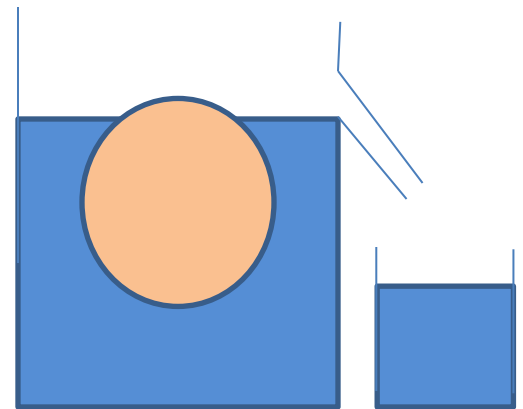
ප්‍රභවය



ප්‍රභවය



ප්‍රභවය



ගිලෙන පරිමාව වැඩි වන විට විස්ථාපනය වන තරල පරිමාව වැඩිවන බැවින් උඩුකුරු තෙරපුම වැඩි වේ.

iv. ජලයේ ගිලී පවතින බිත්තරයක් තනුක හා සාන්ද්‍ර ලුණු ද්‍රාවණවල ගිල්වූ විට දක්නට ලැබෙන නිරීක්ෂණ සඳහන් කරන්න.



ජලයේ



තනුක ලුණු
ද්‍රාවණයේ



සාන්ද්‍ර ලුණු
ද්‍රාවණයේ

10 - 15. ද්‍රවස්ථිති පීඩනය සහ එහි යෙදීම් - ඉතිරීම



ජලයේ ගිලී පවතින බිත්තරය

**තනුක ලුණු ද්‍රාවණයේ මධ්‍යයේ පාවෙන අතර
සාන්ද්‍ර ලුණු ද්‍රාවණයේ දී**

**බිත්තරයෙන් කොටසක් ද්‍රව පෘෂ්ඨයෙන් ඉහළට
සිටින සේ ඉපිලෙයි.**

සාමාන්‍ය ජලයේ දී ඇති කෙරෙන උඩුකුරු තෙරපුමට වඩා බිත්තරයේ බර වැඩි ය.

(එනිසා බිත්තරය ජලයේ ගිලී පවතියි.)



තනුක ලුණු ද්‍රාවණයේ ඝනත්වය ජලයට වඩා වැඩි බැවින් උඩුකුරු තෙරපුම වැඩිවේ. (එවිට බිත්තරය මධ්‍යයේ පාවේ)



සාන්ද්‍ර ලුණු ද්‍රාවණයේ දී ඝනත්වය තව දුරටත් වැඩි වන විට උඩුකුරු තෙරපුම තව දුරටත් වැඩි වී බිත්තරයේ බරට වඩා උඩුකුරු තෙරපුම වැඩිවේ.

(එවිට බිත්තරයෙන් කොටසක් ද්‍රව පෘෂ්ඨයෙන් ඉහළට සිටින සේ ඉසිලෙයි.)



vi. ද්‍රවවල ඝනත්වය මැනීමට යොදා ගන්නා උපකරණය කෙසේ හැඳින්වේ ද?



ද්‍රවමානය

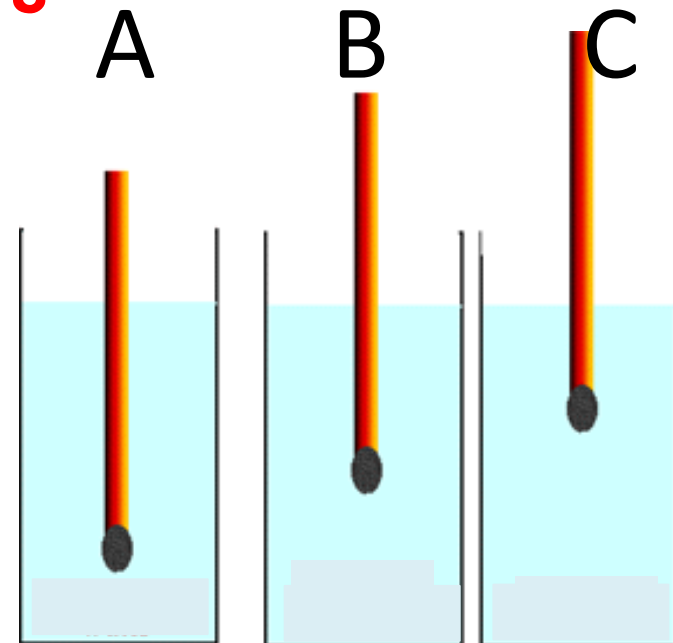
vii. ද්‍රව කිහිපයක ඝනත්වය සැසඳීම සඳහා සපයාගත හැකි ද්‍රව්‍ය භාවිතයෙන් සකස් කළ හැකි සරල ද්‍රවමානයක් රූපයේ දැක්වේ.

- A, B සහ C සඳහා සුදුසු ද්‍රව තුනක් යෝජනා කරන්න.

A.....
 තුම්තෙල් / පොල්තෙල්

B.....
 ජලය

C.....
 මුහුදු ජලය



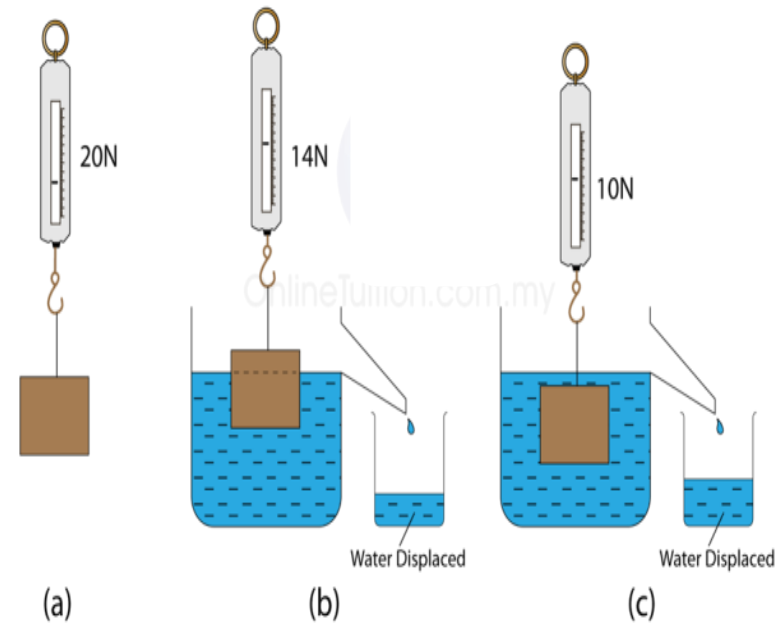
b. ඔබ සඳහන් කළ ද්‍රව අතරින් ඝනත්වය අඩුම සහ වැඩිම ද්‍රවය පිළිවෙලින් දක්වන්න.

■ හූම්නෙල් / පොල්නෙල්

මුහුදු ජලය

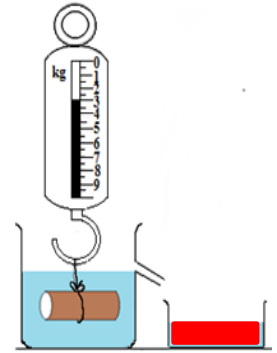
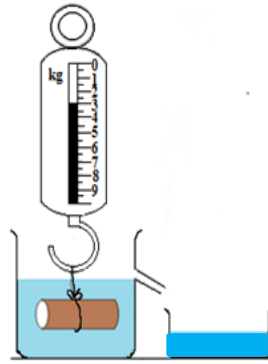
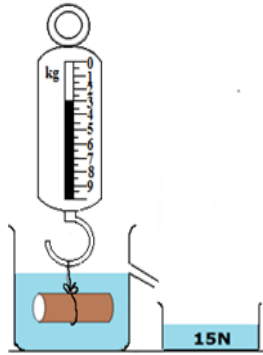
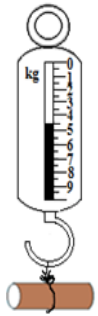
viii. එකම වස්තුවක්, සාමාන්‍ය වාතයේදී, සහ ද්‍රවයක ක්‍රමයෙන් ගිල්වන විට නිව්ටන් දුනු තරාදිය දැක්වූ පාඨාංක පහත රූපයේ දැක්වේ. ඒ ඇසුරින් අසා ඇති ප්‍රශ්නවලට පිළිතුරු සපයන්න.

- **සත්‍ය බර:** 20 N
- **b අවස්ථාවේ දී උඩුකුරු තෙරපුම:** 6 N



- **c අවස්ථාවේ දී උඩුකුරු තෙරපුම:** 10 N

ix. දුනු තරාදියකින් එල්ලන ලද වස්තුවක්, රූපයේ ආකාරයට ජලයේ, ලුණු ද්‍රාවණයක සහ හූම්තෙල්වල ගිල්වා ඇත.



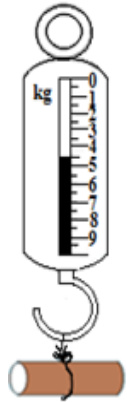
වාතයේ දී
බර 45 N

ජලයේ දී ලුණු ද්‍රාවණයේ දී හූම්තෙල් තුළ

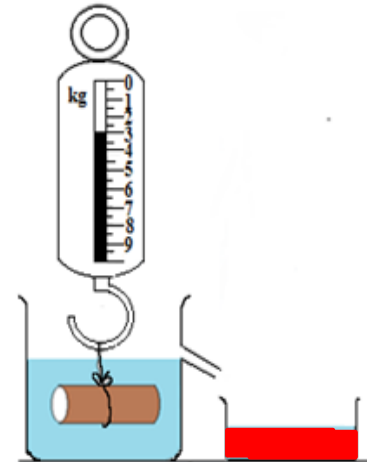
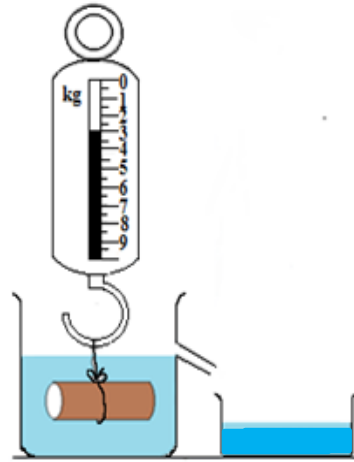
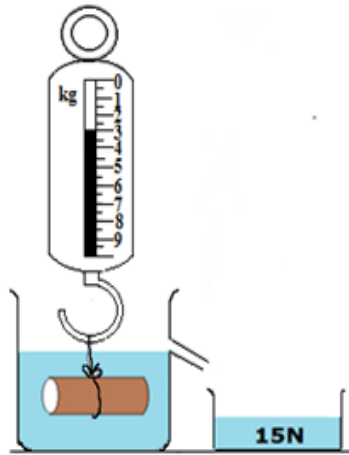
a. ජලයේ දී උඩුකුරු තෙරපුම කොපමණ ද?

විස්ථාපිත තරලයේ බර උඩුකුරු තෙරුමට සමානවන නිසා
උඩුකුරු තෙරපුම 15 N

10 - 15. ද්‍රවස්ථිති පීඩනය සහ එහි යෙදීම් - ඉතිරීම



A

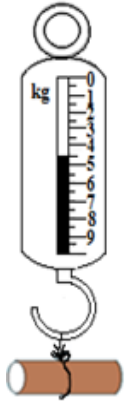


වාතයේ දී ජලයේ දී ලුණු ද්‍රාවණයේ දී හූම්තෙල් තුළ

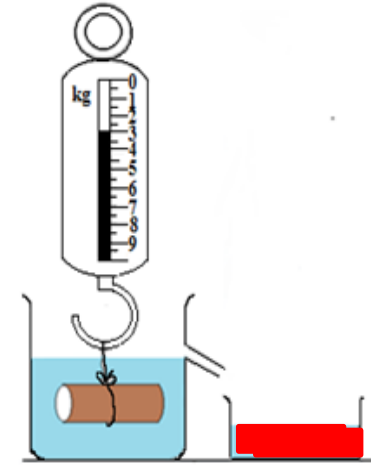
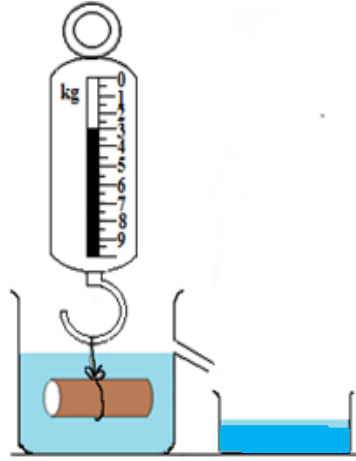
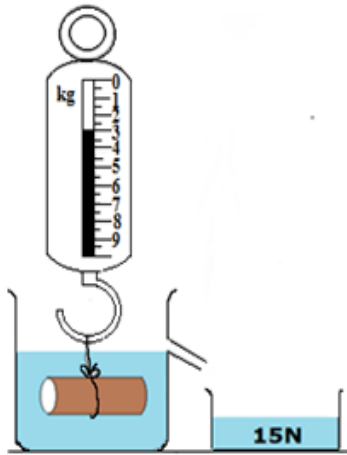
b. ලුණු ද්‍රාවණයේදී සහ හූම්තෙල් තුළ වස්තුව
සම්පූර්ණයෙන් ගිල්ලවූ විට විස්ථාපනය වන
ද්‍රව පරිමා සමානවේ ද? අසමාන වේ ද?

ගිලෙන පරිමාව විස්ථාපිත තරල පරිමාවට
සමාන වේ.

10 - 15. ද්‍රවස්ථිති පීඩනය සහ එහි යෙදීම් - ඉතිරීම



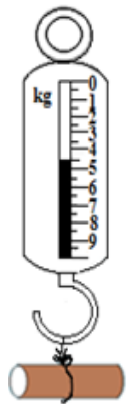
A



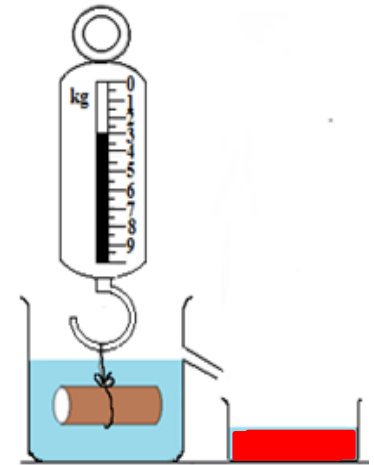
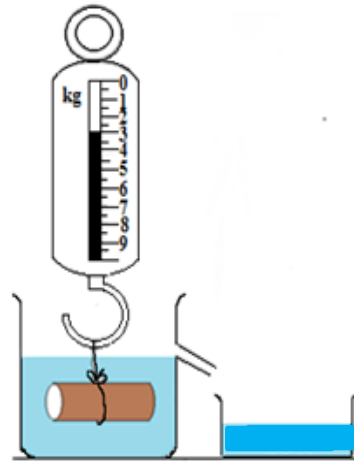
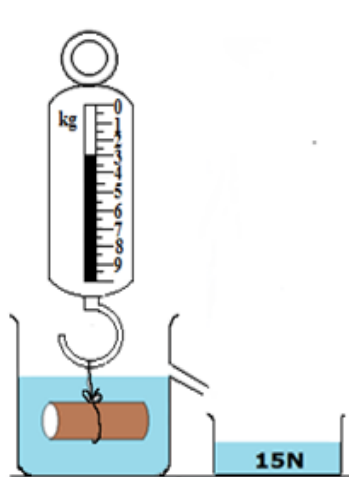
වාතයේ දී ජලයේ දී ලුණු ද්‍රාවණයේ දී හෑම්තෙල් තුළ

C.ලුණු ද්‍රාවණයේ හා හෑම්තෙල් තුළ දී විස්ථාපනය වූ ද්‍රව පරිමාවල ඔර 15 N ට වඩා අඩු වේ ද? වැඩිවේ ද?

10 - 15. ද්‍රවස්ථිති පීඩනය සහ එහි යෙදීම් - ඉතිරීම



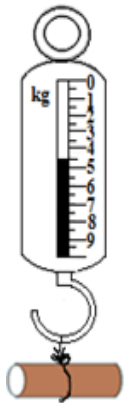
A



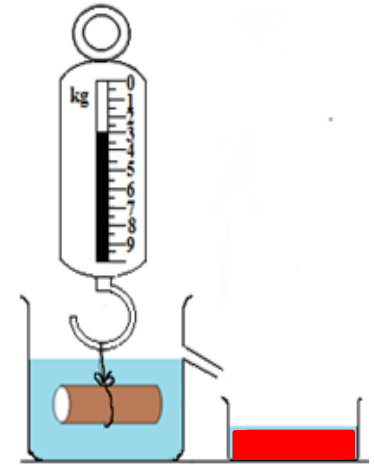
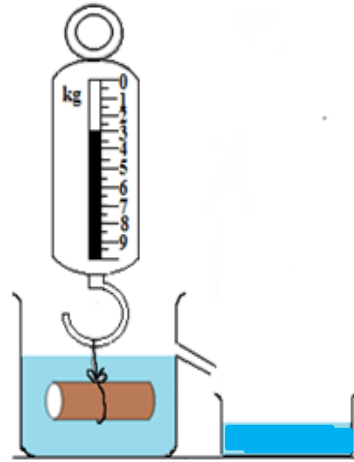
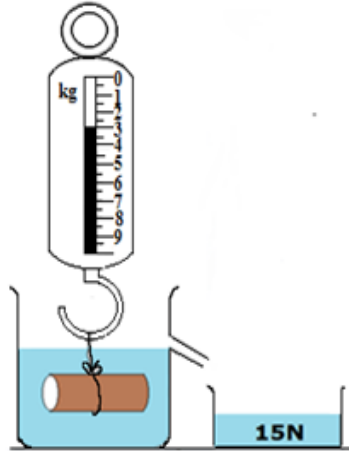
ලුණු ද්‍රාවණයේ දී

ලුණු ද්‍රාවණයේ ඝනත්වය ජලයයේ ඝනත්වයට වඩා වැඩි බැවින් විස්ථාපනය වූ ලුණු ද්‍රාවණ පරිමාවේ ඔර 15 N ට වඩා වැඩිය.

10 - 15. ද්‍රවස්ථිති පීඩනය සහ එහි යෙදීම් - ඉතිරීම



A



භූමිතෙල් තුළ

භූමිතෙල්වල ඝනත්වය ජලයේ ඝනත්වයට වඩා අඩු බැවින්

විස්ථාපනය වූ භූමිතෙල් පරිමාවේ ඔර 15 N ට වඩා අඩු ය.

d. මෙම තොරතුරුවලට අනුව උඩුකුරු තෙරපුම් කෙරෙහි බලපාන සාධකයක් නම් කරන්න.

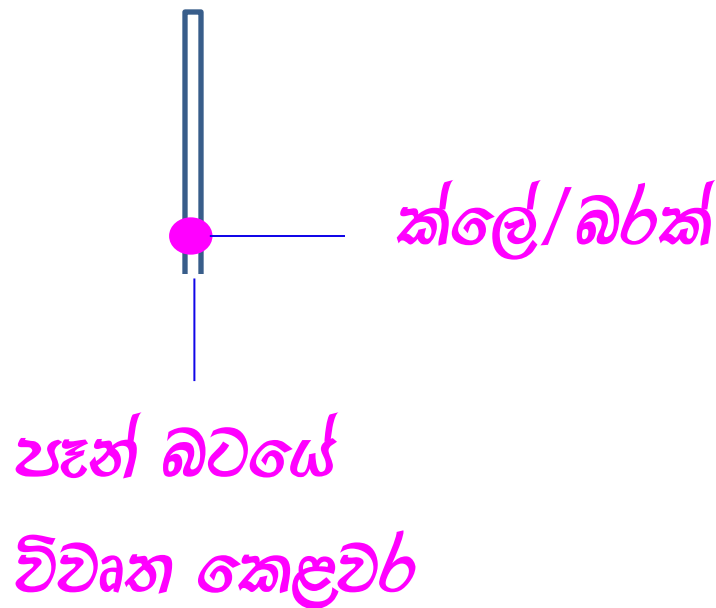
ද්‍රවයේ / ද්‍රාවණයේ ඝනත්වය

06. ද්‍රවයක ඉපිලීම සම්බන්ධ ක්‍රියාකාරකමක් ලෙස කාටිසියානු කිම්දුම්කරු ගේ චලනය යොදා ගත හැකිය.



- එක් කෙළවරක් සංවෘත වීදුරු බටයක් / පාරදෘශ්‍ය බඳුනක් / කාබන් පෑන් බටයක් ගෙන විවෘත කෙළවර නොවැසෙන සේ පහළින් ක්ලේ ගුලියක් රඳවා ප්ලාස්ටික් පල බෝතලයක පල පෘෂ්ඨයට ආසන්නව සිටින සේ ඉතිරීමට සලස්වනු ලැබේ. මෙම ඇටවුම කාටිසියානු කිම්දුම්කරු ලෙස හැඳින්විය හැකි ය

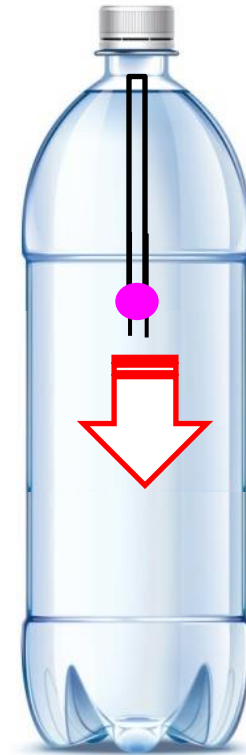
- එවැනි ඇටවුමක් සකස් කර ගන්නා ආකාරය සොයා බලමු.



- බෝතලය අතින් තෙරපන විට කිමිදුම්කරු පහළට ගමන් කරන අතර අත හැරිය විට කිමිදුම්කරු ඉහළට පැමිණෙයි.

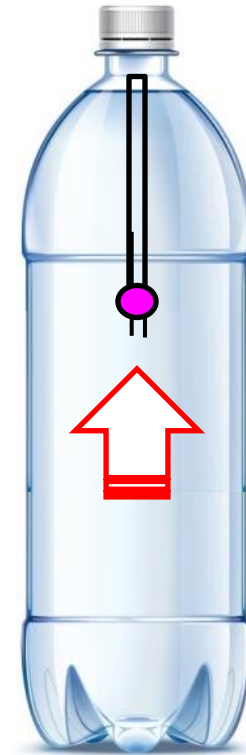
i. P අවස්ථාවේදී
කිමිදුම්කරු නිශ්චලව
පවතී නම්, පහත ඛල
හඳුන්වන නම ලියන්න.

a. කිමිදුම්කරුගේ
ස්කන්ධයට ගුරුත්වය
මගින් කරනු ලබන
ඇදීම. **බර**



b. කිම්ලුම්කරු කෙරෙහි පලයෙන් ඉහළට
ඇති කරන තල්ලුව

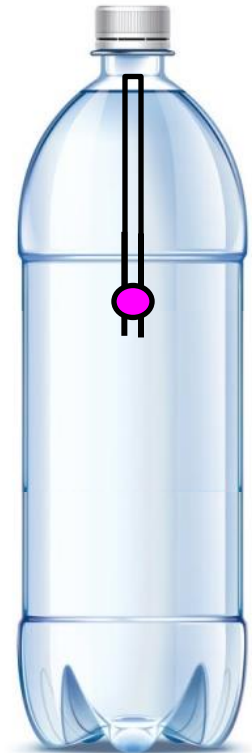
උඩුකරු තෙරපුම



- ඉහත a සහ b අවස්ථාවන්හි ක්‍රියාත්මක වූ බල , පිළිවෙලින් W සහ U අක්ෂර වලින් නිරූපනය කළවිට පහත එක් එක් අවස්ථාවන්හි W සහ U බලයන්ගේ විශාලත්වයන් සාපේක්ෂව විශාල, කුඩා, සමාන බව $>$, $<$, $=$ යන ලකුණු මගින් දක්වන්න.

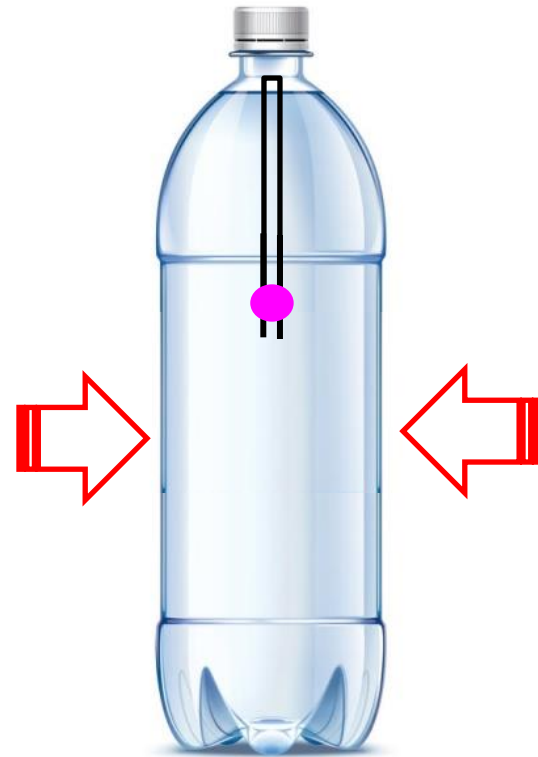
a. P අවස්ථාවේ :

$$W = U$$



b. Q අවස්ථාවේ :

$$W > U$$

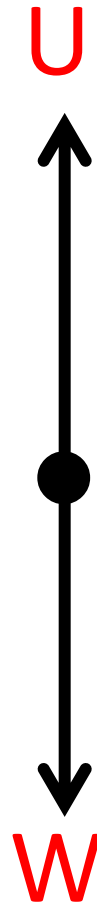


C. R අවස්ථාවේ :

$$W < U$$



- iii. P අවස්ථාවට අදාළ සමතුලිතතාවයේ තිබෙන විට, ඔල ක්‍රියාත්මක වන ආකාරය, කොටුව තුළ ඔල සටහනකින් ඇඳූ පෙන්වන්න.



iii. කිමිදුම්කරු ඉහළ පහළ ගමන් කරන්නේ W සහ U බල දෙකෙන් එක් බලයක සිදුවන අඩු හා වැඩිවීම නිසාය. P, Q, R යන අවස්ථා තුනෙහි දී ම වෙනස් නොවන බලය W සහ U වලින් කුමක් ද?

W

iii. අනෙක් බලය වෙනස් වීමට හේතුව කෙටියෙන් පැහැදිලි කරන්න.

බෝතලය තෙරපන විට කිමිදුම්කරු තුළට
ජලය ගමන් කරයි.

එවිට කිමිදුම්කරු විසින් විස්ථාපනය කරන
ජල පරිමාව අඩුවේ.

එනිසා උඩුකුරු තෙරපුම අඩුවේ.

බෝතලය තෙරපීමෙන් නිදහස්කරන විට
කිමිදුම්කරු තුළ තිබූ ජලය ඉවතට
පැමිණෙයි.

එවිට කිමිදුම්කරු විසින් විස්ථාපනය කරන
ජල පරිමාව වැඩිවේ.

එහිසා උඩුකුරු තෙරපුම වැඩිවේ.

කිමිදුම්කරුගේ චලිතය පැහැදිලි කෙරෙන පහත ප්‍රකාශයේ අදාළ හිස්තැන් සම්පූර්ණ කරන්න.

බෝතලය අතින් තෙරපන විට

- ජලය මත යෙදෙන පීඨනය වැඩිවේ
(අඩුවේ/වැඩිවේ).
- එවිට කිමිදුම්කරු(තුළු
/ගෙත් ඉවතට) ජලය ගමන් කරයි.
- එවිට කිමිදුම්කරු මගින් විස්ථාපනය කෙරෙන තරලයේ (ජලයේ) ඔර අඩුවේ.
(අඩුවේ /වැඩිවේ.)

- එනම් තරලයෙන් ඉහළට ක්‍රියාකරන බලය
ඡායාව.
.....(අඩුවේ / වැඩිවේ).
- සාපේක්ෂව පහළට ක්‍රියා කරන බලය
වැඩිවන
..... (අඩුවන / වැඩිවන) බැවින්
සම්පූර්ණ බලය පහළට ක්‍රියා කරයි.
එවිට කිමිදුම්කරු පහළට ගමන් කරයි.

- බෝතලය තෙරපීම සිදු නොකරන විට
- ජලය මත යෙදෙන පීඩනය ~~අඩුවේ~~.....(අඩුවේ/
වැඩිවේ).
- එවිට කිමිදුම්කරු ~~ගෙන් ඉවතට~~..... (තුළට/
ගෙන් ඉවතට) ජලය ගමන් කරයි.
- එවිට කිමිදුම්කරු මගින් විස්ථාපනය
කෙරෙන තරලයේ (ජලයේ) ඔර
~~වැඩි වේ.~~..... (අඩුවේ / වැඩිවේ.)

- එනම් තරලයෙන් ඉහළට ක්‍රියාකරන බලය
වැඩිවේ.....(අඩුවේ / වැඩිවේ).
- එවිට සම්ප්‍රයුක්ත බලය ඉහළට ක්‍රියාකරන
බැවින් කිමිදුම්කරු ඉහළට ගමන් කරයි.



- රූපයේ දැක්වෙන්නේ කිමිදුම්කරුවෙකු මුහුදු පතුලේ තිබූ වස්තුවක් ඉහළට ඔසවා ගෙන ගොඩ බිම දෙසට පැමිණෙන ආකාරය යි.
- පතුළේ සිට ජලයෙන් ඉහළට පැමිණෙන විට වස්තුවේ ඔර ක්‍රමයෙන් වැඩිවන බව දැනුණි. මෙම සිදුවීම සරලව පහදන්න.

කිමිදුම්කරුට ජලය තුළදී දැනෙන බර වන්නේ
වස්තුවේ බරෙහිත්, උඩුකුරු තෙරපුමෙහිත්
වෙනස යි.

කිමිදුම්කරු වස්තුව ජලයෙන් තරමක් ඉවතට
ගන්නා විට උඩුකුරු තෙරපුම ක්‍රමයෙන් අඩුවන
බැවින් දැනෙන බර වැඩිවේ

කිමිදුම්කරු වස්තුව සම්පූර්ණයෙන්ම ජලයෙන්
ඉවතට ගන්නා විට උඩුකුරු තෙරපුම නොමැති
බැවින් වස්තුවේ සම්පූර්ණ බර දැනෙයි.

- viii. ඝනත්වය මැනීම එදිනෙදා ජීවිතයේදී
ප්‍රයෝජනවත් ලෙස යොදාගන්නා අවස්ථා
පහක් සඳහන් කරන්න.
- ක්ෂීරමානය භාවිත කිරීමෙන් එළකිරිවල මේද
ප්‍රමාණය මැන ගැනීම.
 - මෙට්‍රොලාක් ද්‍රවමානය භාවිත කර රබර්
කිරිවල වියලි රබර් ප්‍රතිශතය ගණනය කිරීම.
 - බැටරි මිටරය භාවිත කිරීමෙන්
ඇකියුම්ලේටරවල (බැටරිවල) ආරෝපණ
තත්ත්වය හඳුනාගැනීම

- මුහුදු ජලයෙන් ලුණු නිපදවීමේදී මුහුදු ජලයේ සාන්ද්‍රණය මැන ගැනීම
- විද්‍යාගාරයේ පරීක්ෂණ කටයුතුවලදී ඝනත්වය මැනීම.

ද්‍රවස්ථිති පීඩනය සහ එහි
යෙදීම්

03- ඉතිරීම

YES ! I CAN